

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprava 2462
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemam
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Šovinisti v konkurzu

Skoro neopaženo je šla te dni skozi časopisje vest, da so proti »Društvu probujajočih se Madžarov«, ki ima svoj sedež v Budimpešti, njegovi upniki stavili predlog na otvoritev konkurza in da so člani društvenega vodstva pozvani, da ali plačajo društvene obveznosti ali pa položijo razodetno prisego. Sodna razprava je razpisana na 24. tm.

Povprečnemu čitatelju, ki se le bolj malo ali pa morda celo nič ne zanima za politično življenje, je bila ta kratka časopisna vest nerazumljiva in je šel preko nje. Kdor pa je zasledoval tekom zadnjih let dogodke doma in v sosednih državah, kdor je zasledoval politično razvojne prilike zlasti v naši sosedni Madžarski, kdor je posebej podrobno zasledoval razprave in poročila povodom marsejskega atentata, zanj ni mogla biti gornja vest brez vsakega interesa. Zakaj v vse afere, ki smo jih imeli tekom zadnjega desetletja z madžarsko sosedo, zlasti pa v marsejski zločin je bila zapletena organizacija »probujajočih se Madžarov«.

Ustanovljeno od najstrupenejših madžarskih šovinistov je to društvo postavilo za cilj madžarski notranji in zunanji politiki skrajni šovinizem v narodnem pogledu na znotraj v madžarski državi, popolno uničenje vsega nemadžarskega elementa, na zunanji pa zlasti politiko skrajne neustrpnosti, celo sovražnosti napram vsem trem državam Male zveze, ki jo obkrožajo in oklepajo. Revizija trianonske mirovne pogodbe, ne mirnim potem, ampak nasilno, vpostavitve nekdanje Ogrske s priklopitvijo vseh dežel, ki so spadale nekdanj pod krono Sv. Štefana, torej Hrvatske in Slavonije, Prekmurja, Slovaške in Sedmograške, Banat in Vojvodine; ta velikomadžarski politični program za obnovo nekdanje Ogrske, ki bi naj v svojih mejah zopet imela poleg madžarske manjšine slovansko-rumunsko večino, katero bi pa madžarska manjšina s svojimi tekom stoletij preizkušanimi sredstvi raznarodovalne politike zopet gnjavila in ubijala do popolnega iztrebljenja, so postavili »probujajočih se Madžari«.

Ti cilji bi bili morda dosegljivi, da ni bilo velike svetovne vojne in vseh njenih holi strašnih, a v pogledu narodne samoodločbe vendarle tudi blagodejnih posledic. Vsega tega pa madžarski šovinisti niso videli; zapirali so si oči pred golimi dejstvi; menili so, da bodo z demonstracijami proti Jugoslaviji izzvali njen razpad; da bodo z najemanjem jugoslovenskih janičarjev in makedonskih zločincev za umore in razdejanja razbili močno tvorbo, ki se ji pravi Jugoslavija. Vse svoje nade so polagali v marsejske zločince, katerim so — kakor je to jugoslovska obtožba pred najvišjim svetovnim forumom v Ženevi jasno dokazala! — s pomočjo in sredstvi države in njenih organov pripravljali teren za izvršitev najgnusnejšega umora v zgodovini narodov. Zaman! Kakor granitna skala je stal jugoslovenski narod in njegova država in onemogel se je zrušil ob njih madžarski šovinizem.

Žalostni konec Društva probujajočih se Madžarov pomeni tudi konkurz madžarskega šovinizma. Madžarski narod se bo moral otresti še zadnjih ostankov tega šovinizma, ako hoče v naglem razvoju svetovnih dogodkov držati korak in se prilagoditi realnim prilikam in zahtevam nove dobe ter v mirnem sožitju in tesnem gospodarskem sodelovanju z vsemi svojimi sosedi ustvarjati predpogoje tudi za svoj zdrav in srečen razvoj in napredek.

V—S—

Ušesa vse Evrope obrnjena proti Berlinu

Pred gevorom Adolfa Hitlerja — Najusodnejši teden po svetovni vojni
— Kaj bo povedal voditelj Nemčije — Laval obiše Berlin?

LONDON, 21. maja. Angleški listi opozarjajo na tekoči teden in pravijo, da predstavlja enega najvažnejših in najkritičnejših po svetovni vojni. Ta teden zaseda svet Društva narodov, vršil se bo velik zunanje-političen govor Adolfa Hitlerja v državnem zboru, v Londonu pa bo debata o oborožitvi v zraku. Ti trije viliki dogodki bodo, tudi brez ozira na manjše epizode, ki se bodo odigravale v tem tednu, usodni za nadaljnji razvoj položaja v Evropi. Položaj v Ženevi je kritičen, obstoja pa upanje, da se bo na prizadevanje Anglije oziroma Edena posrečilo odbiti konico italijansko-abeteskemu konfliktu in doseči imenovanje razsodiščnega odbora. Glede debate v dolnji in gornji angleški zbornici je izven vsakega dvoma, da bo njen rezultat

ta, da se oborožitev Anglije v zraku pozarjajo, kar pomeni, da Anglija končno opušča svoja prizadevanja za razorožitev Evrope. Kako se bo razvijala debata, je odvisno od tega, kakšen bo govor Adolfa Hitlerja. Mnogi listi mislijo, da bo Hitler stavil predlog, da se skliče nova mirovna konferenca, toda angleški listi dvomijo, da bi se tak predlog mogel resno diskutirati.

LONDON, 21. maja. Kako velik pomen se pripisuje nocojšnjemu Hitlerjevemu govoru dokazuje še to, da se sestane takoj po tem govoru k seji angleška vlada, ki bo natanko proučila Hitlerjeva izvajanja in pripravila material za jutrišnjo debato v spodnji in gornji zbornici o zunanji politiki. Listi napovedujejo, da bo Hitler govoril zlasti o rusko-sovjetskem paktu

in njegovem uplivu na locarnski pakt. Obenem bo stavil konkretne predloge za organiziranje miru in kolektivne varnosti, ki bodo omogočili nova pogajanja med Nemčijo in zahodnimi velesilami.

PARIZ, 21. maja. Pariz in vsa Francija pričakuje z največjim zanimanjem Hitlerjev govor. V političnih krogih je pa napetost še večja, ker je bilo na sestanku med Lavalom in Göringom na Poljskem govoru o stvareh, ki bi mogle uplivati na Hitlerjeva izvajanja. Za mnoge je Nemčija še vedno uganka, ki naj jo razreši Hitlerjev govor. »Journal« poroča, da so pogoji za direktna pogajanja med Francijo in Nemčijo že ustvarjeni in je zato verjetno, da obiše Laval v drugi polovici junija Berlin.

Zasedanje sveta Društva narodov

DNEVNI RED ZASEDANJA. V OSPREDJU SPOR V AFRIKI. LAVAL OD-
POTUJE V ŽENEVO DREVI.

ŽENEVA, 21. maja. Pod predsedstvom ruskega zunanjega komisarja Litvinova, se je pričelo včeraj redno zasedanje Društva narodov. Kakor na vadno, je bila najprej tajna seja, na kateri se je določil dnevni red zasedanja, ki bo trajalo, kakor se sodi, približno sedem dni. Na prvem mestu dnevnega reda je italijansko-abeteski spor, da si je Italija zadnje dni poizkusila vse, da se ta zadeva v Ženevi ne bi razpravljala. Nadalje pride na dnevni red sporočilo o finančnem položaju Avstrije, Madžarske in Bolgarije, potem se vzamejo v pretres neka manjša vprašanja Gdanska in nazadnje vprašanje saarskih emigrantov. Obenem se bo pa razpravljalo tudi o likvidaciji marsejskega atentata v zvezi z Madžarsko. Poročilo o tej zadevi je pripravil namestnik angleškega zunanjega mi-

nistra lord Eden. Eden bo podal svoje poročilo v petek ali v soboto, ako bo dotlej že končana debata o sporu med Italijo in Abesinijo. Razprava bo najbrže tajna, ker se s tem strinjajo tudi vse tri države male antante. Ako bo Društvo narodov v zaključni diskusiji o marsejskem atentatu sprejelo sklepe, ki bodo v skladu z že sprejeto resolucijo, bo spor naglo likvidiran.

PARIZ, 21. maja. Laval, ki je prispel včeraj iz Poljske, se odpelje drevi v Ženevo, kjer je njegova navzočnost za radi postritve spora med Italijo in Abesinijo in kritičnega položaja Društva narodov neobhodno potrebna. Zaradi tega je Laval le zelo na kratko referiral predsedniku republike in pred sedniku vlade o svojem potovanju. Seji ministrskega sveta bo podal obširnejše poročilo pozneje.

Sestava novega parlamenta Češkoslovaške

PRAGA, 21. maja. ČTR poroča, da so na podlagi rezultatov nedeljskih parlamentarnih volitev dobile vse češkoslovaške stranke skupaj 195 poslancev, vse nemške skupaj pa 65. Dobili so: agrarci 45 (prej 46), socialni demokrati 38 (39), narodni socialisti (Beneš) 28 (32), komunisti 30 (30), klerikalci 22 (25), Slovaki 22 (21), obrtniki 17 (12), blok Kramář-Stribny 17 (15), Heinleinovi Nemci 44 (0), nemški socialni demokrati 11 (21), nemški klerikalci 6 (11), nemški agrarci 5 (12) in Madžari 9 (15) mandatov.

Povabilo Laval in Litvinova v Berlin

VARŠAVA, 21. maja. Sestanek med francoskim zunanjim ministrom Lavalom in nemškim državnim ministrom ter pruskim ministrskim predsednikom generalom Göringom, je vzbudil po vsej Evropi veliko zanimanje. Sestala sta se, kakor se zatrjuje, na Göringovo željo, vendar pa pogovor med njima ni segal preko mej osebnih informacij. V zvezi s tem poročajo nekateri listi, da bi imel Laval že v kratkem obiskati Berlin. Baje sta prejela tako Laval, ka-

kor tudi ruski zunanji komisar Litvinov povabilo, naj bi prišla v Nemčijo, kjer bi se sestala tudi s Hitlerjem. Dopisnik »United Press« poroča iz Londona, da je na sestanku med Lavalom in Göringom Laval sprejel povabilo v Berlin, dočim je Litvinov, kateremu je povabilo sporočil nemški poslanik v Moskvi pred odhodom Litvinova v Ženevo, izjavil, da zaenkrat povabila ne more sprejeti, ker se mora na podlagi francosko-ruskega sporazuma o tem dogovoriti najprej s Francijo.

NOVE VOLITVE NA POLJSKEM?

VARŠAVA, 21. maja. Parlamentarna organizacija takozvanega vladnega bloka, ki ga je ustanovil pokojni maršal Pilsudski, dela z vso paro, da čimprej redigira nov volilni zakon. Govori se, da bo predsednik republike Mościcki še tekom tega tedna sklical parlament k izrednemu zasedanju. Ob tej priliki bo parlamentu predložen tako redigirani načrt zakona, ki ga bo parlament tudi sprejel in bo potem mogoča skorajšnja izvedba novih parlamentarnih volitev.

GÖRINGOVA POTOVANJA.

BUDIMPEŠTA, 21. maja. Agencija »Reggel« poroča, da se bo pruski mi-

nistrski predsednik še tekom tega tedna na potovanju v Beograd, zadržal v Budimpešti, kjer se bo sestel z nekaterimi državniki. Iz Sofije pa poročajo, da je dobila bolgarska vlada obvestilo iz Berlina, da bo Göring po svojem obisku v Jugoslaviji, prispel tudi v Sofijo, in sicer najbrže 6. julija.

IZJAVA ABESINSKEGA MINISTRA.

LONDON, 21. maja. Abesinski zunanji minister je izjavil dopisniku »Sunday Times«: »Italija je koncentrirala na abesinski meji 90.000 vojakov in tisoč letal. Nепrestano dovažajo nove čete, orožje in streljivo. Vsak mesec prispe 10.000 ljudi. Postopanje Italije ni postopanje države, ki hoče mir. Samo Društvo narodov more s svojo intervencijo preprečiti vojne. Da olajšamo delo Društvu narodov, smo sprejeli predlog Italije glede posebnega razsodišča. Ne sme se izgubljati časa. Ako Društvo narodov ne dobi pristanka Italije za arbitražo večjega obsega, bo bodočnost temna.«

BERGER-WALDENEGG V TABORU.

DUNAJ, 21. maja. Včeraj je odpotoval avstrijski zunanji minister Berger-Waldenegg v Tabor na Češkoslovaško, kjer se je sešel z dr. Benešem. Zatrjuje se, da je avstrijskega zunanjega ministra povabil v Tabor dr. Beneš. Berger-Waldenegg je povabil sprejel z veseljem, ker je ta sestanek važen za priprave za podonavsko konferenco v Rimu. Prva konferenca med obema zunanjima ministroma je bila že včeraj.

MACDONALD ODKLONIL PLEMSTVO.

LONDON, 21. maja. »Daily Express« poroča, da je bilo Macdonaldu ponudeno plemstvo, ki ga pa je odklonil, ker hoče ostati še dalje v spodnji zbornici. Glede spremembe v zunanjem ministrstvu se pa govori, da bosta prevzela ta resor skupaj Macdonald in Eden.

TRI NOVA RUSKA LETALA.

MOSKVA, 21. maja. Svet ljudskih komisarjev je sklenil po katastrofi največjega ruskega letala, da se zgradijo še tri tako nova veletalata, ki bodo dobila imena »Lenjin«, »Staljin« in »Maksim Gorki«. Rusija se zaradi katastrofe ne da zbegati in zmotiti v razvoju svojega letalstva, kateremu posveča vedno več pažnje. Sovjetska vlada je dobila po katastrofi sožaljne brzojavke iz vseh delov sveta.

Dnevne vesti

Smrtna nesreča na falskem jezu

DELAVCA KARLA BABIČA JE POGOLTNILA GLOBOKA VODA. REŠITEV JE BILA NEMOGOČA, TRUPLA SE NISO NAŠLI.

Preteklo nedeljo se je zgodila na falskem jezu tragična smrtna nesreča, kisi je izbrala za žrtev 26-letnega delavca Karla Babiča. Prevrnil se je čakajoč na splavarje, z majhnim čolnom in se utopil. Priča njegove smrti je bilo več ljudi, vendar mu niso mogli kljub naporom in vsemu prizadevanju pomagati.

Babič je bil šele nekaj časa v težavni službi naših splavarjev. Pomagal jim je pri spuščanju splavov s falskega jeza v deročo reko. Ni bil vešč plavanja in ne veslanja. Kritičnega jutra bi bili morali pripluti po Dravi splavarji iz Dravograda. Babič jih je nervozno pričakoval in čolnaril s primitivnim čolničkom po globokem jezu. Podal se je s čolnom precej daleč po strugi proti Breznu, kar je bilo

za njega usodno. Valovi, ki jih je povzročala neka skala ob obali so zazibali Babičev čolnič kot orehovo lupino. Izgubil je ravnotežje in čolnič se je prekucnil. Babič je pričel v smrtnem strahu za svoje življenje klicati na pomoč in se je krčevito oprijemal potapljačevega se čolna. Reka je odnesla čoln proti sredini in v trenutku, ko so mu priskočili nekateri delavci na pomoč, se je Babič pogreznil v globoko jezo. Z vesli in kavlji so si prizadevali izveljati njegovo truplo, toda zaman. Postal je žrtev svojega poklica. — Njegovega trupla doslej še niso našli.

Zalostna smrt mladega in pridnega delavca je vzbudila sočustvovanje pri vseh, ki so ga poznali.

Obsojeni krivoprisežniki

Mariborsko sodišče je zadnje čase obravnavalo že nekaj žalostnih primerov, ko so sedeli na zatožni klopi krivoprisežniki, zlasti s podeželja, kjer kakor izgleda, umira spoštovanje do prisega in častne besede. Tako so se pred malim kazenskim senatom pod predsedstvom okrožnega sodnika g. dr. Tombaka zagovarjali zaradi krive prisega 39letni najemnik Andrej Klančnik, 32letni najemnik France Jeranovič in njegova žena Neža, vsi iz ptujske okolice. Vsi trije so pred letom v nekem civilnem procesu krivo pričali in so bile v nadaljnji preiskavi njihove trditve s stvarnimi dokazi ovržene. Pri večerajšnji razpravi so sicer zanikali krivdo in trdili, da so govorili čisto resnico. Toda senat njihovemu zagovoru ni verjel in je obsodil vse tri obtožence vsakega na 3 mesece strogega zapora in na izgubo častnih državljanjskih pravic za dobo 3 let.

Velik nočni požar

V nedeljo 19. t. m. ob pol 3. uri zjutraj, ko je bilo prebivalstvo v globokem spanju, se je nenadoma zasvitalo nebo nad prijazno vasico Šturmovci, ki leži na desnem bregu Drave med Ptujem in Sv. Vidom. Goreti je pričelo pri posestniku Jakobu Bezjaku, in sicer najprej gospodarsko poslopje, ki je zgorelo do tal. Ogenj se je pa razširil kljub obrambnemu zidu na stanovanjsko poslopje, na katerem je zgorelo ostrežje. Gasilci iz Ptuja in Sv. Vidu so prihiteli z neverjetno naglico na kraj požara in z velikim naporom prepredili, da stanovanjska hiša ni zgorela do tal in se ogenj ni razširil še na sosednja poslopja. Zgoreli so vsi poljski pridelki, posebno pa velika množina sena ter vse gospodarsko orodje. Živino so je z muko rešili pač pa je zgorelo 50 kokoši in 5 svinj, 6 svinj pa je tako hudo opečeni, da so jih morali zaklati. Škoda je precej visoka, znaša okrog 60.000 dinarjev in je krita le deloma z zavarovalnico. Na kakšen način je ogenj nastal, še ni ugotovljeno.

MARIBORSKI JAVNOSTI! Nedelja 26. t. m. bo sokolski praznik. Šestero sokolskih društev bo priredilo skupno javni nastop v idiličnem Ljudskem vrtu. Ob 4.30 bo povorka s Kralja Petra trga, ob 5.30 pa bo nastop s peštrnim sporedom, ki ga bo izvajalo 1600 telovadcev in telovadk ob sodelovanju vojaške godbe. Po nastopu bo na letnem telovadišču Sokola matice velika narodna veselica. Mariborčani, preskrbite si pravočasno vstopnice, ki jih dobite v predprodaji v trgovini Franjo Bureš v Vetrinjski ulici. Naš Maribor mora v nedeljo na plan. Izpričajte mora svojo narodnost z udeležbo pri nastopu!

Iz šolske službe. V višjo položajno skupino sta napredovala: učiteljica Fr. Logarjeva v Laporju pri Slov. Bistrici in učitelj Fran Podplatnik pri Sv. Tomažu pri Ormožu.

Premestitve v sodni službi. Premesteni so služitelji: Fran Gregorij iz Maribora v Slov. Bistrico, Anton Hing z Vrhnike v Ptuj in Marija Volačnikova iz

Celja v Slov. Bistrico ter Miha Grobovšek iz Murske Sobotice v Ptuj.

Upokojitve v železniški službi. Upokojeni so železniški uradniki: Rudolf Orthaber, Anton Kaučič, oba v Mariboru, Franc Smodiš na Pragerskem in Mihael Kuncelj v Ljutomeru, nadalje zvaniki: Franc Derencin, Anton Pavlin, Ignac Samec, Mihael Kobljier, Filip Meglič in Alojzij Šeruga, vsi v Mariboru ter Matevž Dolničar na Pragerskem.

Žrtev materinstva. V mariborski porodnišnici je umrla inženjerjeva žena ga. Gabriela Ženarijeva iz Rajhenburga. Svoje mlado življenje, bila je stara komaj 25 let, je morala darovati na oltar materinstva. Njeno truplo so prepeljali iz Maribora v Rajhenburg, kjer so ga pokopali na tamkajšnjem pokopališču.

Pogrebne svečanosti v Gornji Radgoni. Pogrebne svečanosti ostankov žrtev radgonskega upora in padlih borcev za našo severno mejo, ki bodo na praznik Vnebohoda, 30. t. m., se bo najbrže udeležil tudi oddelek naše vojske. Potek svečanosti pa bo prenašala po možnosti tudi ljubljanska radio-odbojna postaja.

Učiteljske v Mariboru zasigurano. Na svoječasnno intervencijo učiteljskega društva za Maribor mesto je prišlo od centralne organizacije iz Beograda obvestilo, da je tudi za Maribor učiteljske zasigurano. Opusti se torej namera, kakor je bilo v načrtu predlagano, naj bi bilo v bodoče učiteljske le na sedežu banovine. Na intervencijo centralne učiteljske organizacije ostane v naši banovini dvoje učiteljskih, eno v Ljubljani in drugo v Mariboru.

Otvoritev brzojava in telefona pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Pri pošti Sv. Jurij ob Ščavnici so otvorili tudi telefonsko javno govorilnico, ki je bila izročena pred kratkim javnemu prometu. Tamkajšnja pošta opravlja sedaj tudi brzojavno službo.

Predavanje o tuberkulozi za našo mladino. V okviru protituberkuloznega tedna je predaval danes dopoldne ob 9. uri v veliki unionski dvorani o tuberkulozi specialist za notranje bolezni g. dr. Varl naši srednješolski mladini. Današnjega predavanja so se udeležili dijaki vseh mariborskih srednjih šol. Jutri pa bo g. dr. Varl predaval dijakinjam vseh mariborskih srednjih šol ob 9. uri dopoldne v veliki unionski dvorani. Današnjemu predavanju je naša srednješolska mladina sledila z velikim zanimanjem. Predavatelj jim je jasno predložil tuberkulozo kot morilko človeštva, ki jo moramo zatirati z vsemi sredstvi, če hočemo, da bo ostal zdrav naš narod in da bo zdrava naša bodočnost.

Binkoštno potovanje na Oplenac in v Beograd. Društvo »Putnik« priredi za binkoštno praznike skupinsko potovanje na Oplenac. Odhod iz Maribora v soboto, dne 8. junija ob 17.58, prihod v Beograd v nedeljo ob 6.40, odhod iz Beograda 8.20, prihod v Mladenovac 10.00, odhod iz Mladenovca 18.30, prihod v Beograd 20.00. Prenočevanje v Beogradu. V ponedeljek ogled mesta. Povratek iz Beograda ob 23.10, s prihodom v Maribor 11.14. Vožnja Maribor - Mladenovac - Oplenac in nazaj brzovlak, stane II. razr. Din 330.—, III. razr. Din 230.—. Ker je število potnikov omejeno, prosimo

mo vse interesente, da se čim prej prijavijo pri »Putniku« Maribor, Aleksandrova c. 35, tel. 21-22. »Putnik« Celje, Aleksandrov trg, tel. 119, »Putnik« Št. 113 in »Putnik« Gornja Radgona.

S »Kraljico Marijo« po Sredozemskem morju. Četrto potovanje našega največjega in luksuznega parnika »Kraljica Marija« s bo vršilo od 5. 6. do 22. 6. z ogledom Dalmacije, Aten, Varne, Istanbula in Rodosa, peto potovanje od 18. 7. do 3. 8. z obiskom Dalmacije, Malte, Alžira, Južne Španije in Sicilije, šesto potovanje od 4. do 19. 8. z obiskom Dalmacije, Italije, Tripolisa, Malte in Krfa ter sedmo potovanje od 9. do 29. 10. z ogledom Dalmacije, Rodosa, Cipra, Sirije, Palestine in Egipta. Cena znaša od Din 3.500 dalje. Kdor hoče imeti najlepše počitnice in si ogledati nešteto veličastnih objektov in čudes jugu, naj se prijavi pri »Putniku«, Maribor, tel. 21-22 in Putniku Celje, tel. 119, kjer se dobe vse natančnejše informacije, preskrba viz, valute po najugodnejših dnevnih tečajih, prospekti, rezerviranje kabin itd.

Usmiljenim srcem. Kdo med mariborskimi ali okoliškimi lišnimi posestniki bi se usmilil uboge družine delavca Karla Pipenbacherja, ki že nekaj dni stanuje pod milim nebom, ker je bila deložirana. Uboga delavčeva družina ima 4 neprekrbljene otroke v starosti od 1 do 13 let. Mož in žena pa sta še zdrava in krepka in bi bila pripravljena prijeti za vsako delo. Usmiljeni posestnik naj bi iz dobrote sporočil naslov upravi našega lista.

Izlet v neznanu. ki ga priredi na praznik, dne 30. maja 1935 Avtobusni promet M. P. s svojim luksuznim avto-carom »Rdeči Francelj« vlada med občinstvom veliko zanimanje. Ker je na razpolago le še nekaj mest, naj zainteresirani čim prej prijavijo udeležbo vodstvu avtobusnega prometa, Glavni trg 26, kjer dobe tudi ostale informacije (tel. 22-75). Cena le 60 Din za osebo. Najlepši majniški izlet.

Iz »Nanosa«. V sredo 22. t. m. ob 20. uri govori učitelj Jakopc Karl o vtisih in doživljajih na naši severni meji.

Jadralni letalci, sekcija Studenci vabi člene za sredo 22. maja ob 19. (7.) uri na važen sestanek v gostilno Majhenič. Priidite vsi točno!

Nočna lekarniška služba. Jutri v sredo bosta imeli nočno lekarniško službo dvor na Vidmarjeva lekarna »Pri Arelu« na Glavnem trgu in Sirakova lekarna »Pri angelu varhu« na Aleksandrovi cesti.

Radio Ljubljana. Spored za sredo 22. tm. Ob 12: plošče; 12.45: poročila; 13: čas, vreme, obvestila; 13.15: radio-orkester; 14: vreme, spored, borza; 18: plošče po želji; 18.20: pogovor s poslušalci; 18.40: čas, poročila, spored, obvestila; 19: radio-orkester; 19.30: nacionalna ura; 20: predavanje; 21.30: čas, poročila, spored; 22: plošče.

Srov napad. V Gačniku je neznanec navalil s kamenjem na posestnikovega sina Rudolfa Marka in mu povzročil tako nevarne poškodbe na glavi, da se je nezavesten zgrudil na tla. Fanta so našli ljudje v mlaki krvi in so ga takoj spravili v mariborsko bolnišnico. Za drznim storilcem pa poizvedujejo orožniki.

Grdo maščevanje. Strojevodja Feliks Šlager, stanujoč v Studencih, je imel hudega sovražnika, ki se je grdo maščeval nad njegovo imovino. Navrtal mu je trs, kar je imelo za posledico, da se je posušil in mu s tem povzročil okrog 1000 Din škode. Strojevodja je osumil maščevanja nekega sosedu in ga prijavil orožnikom, ki so uvedli preiskavo in ga prijavili državnemu tožilstvu.

Kruto plačana gostoljubnost. Sinoči sta popivala v neki mariborski gostilni v Vetrinjski ulici krošnjar R. K. in neki njegov znanec. Krošnjar je svojega znanca lepo pogostil z jedajo in pijačo. Ko pa je hotel diti, ga je njegov znanec pred slovesom med vratmi obiel in mu pri tem v naglici in zelo spretno potegnil iz notranjega žepa listnico, v kateri je imel nad 3000 Din in razne dokumente. Krošnjar je opazil tatvino, ko že za njegovim znanecem ni bilo ne sluha ne duha in je prijavil zadevo mariborski policiji.

Nezgode. V Dolgošah je pri sekanju drv odseka! dostavljavec 9-letni sinček Rajmund Krobal svojemu mlajšemu bratu po nesreči kazalec na desni roki. V

Narodno gledališče REPERTOAR.

Torek, 21. maja ob 20. uri: »Idealen soprog«. Zadnjikrat. Najnižje cene od Din 15.— navzdol.

Sreda, 22. maja ob 20. uri: »Prebrisan Amor«. Znižane cene. Red D. Zadnjič. Četrtek, 23. maja ob 20. uri: »Poljska kri«, ab. B.

Zadnja uprizoritev »Prebrisanega Amora« bo v sredo, 22. tm. za red D. Ta Rasbergerjeva romantična opereta je uletela na splošne simpatije pri občinstvu. Ugaja zaradi svoje lahke, melodiozne glasbe ter zaradi prisrčne in zabavne vsebine. Režija je Kovičeva, plese je nastudiral Harastovič. Pri tej poslednji uprizoritvi veljajo znižane cene.

Primadona ljubljanske opere Zlata Gjunjenac-Gavella gostuje. Mariborskemu gledališkemu občinstvu je gotovo še v spominu gostovanje odlične ljubljanske operne primadone Zlate Gavellove, ki se je vršilo predlansko sezono v »Faustu« ter je nudilo velik umetniški užitek. Sedaj gostuje ta izvrstna pevka v soboto 25. tm. v operi »Hoffmannove pripovedke«. Pela bo vse tri sopranske partije, ki je z njimi v Ljubljani dosegla naravno triumfalen uspeh. Rezervirajte vstopnice!

Gostovanje ljubljanske drame v Mariboru se preloži na prve dni junija. Rezervirane vstopnice ostanejo v veljavi. Ponovno apeliramo na občinstvo, da z rezerviranjem mest omogoči to za obe mesti zanimivo in važno križno gostovanje. Priglasje sprejema gledališka blagajna do konca meseca in je pričakovali, da se bo občinstvo vendar odzvalo v toliki meri, da gostovanj ne bo treba definitivno odpovedati!

KINO

GRAJSKI KINO

Samo še nekaj dni

„Zvezda je padla z neba“

krasen vefilm. V glavni vlogi največji pevec sveta Joseph Schmidt. Pri večerjih predstavah varijetejski spored. Priide »Ciganska kri«.

Kino Union. Do vključno srede film odlične kvalitete »Knez Voroncov« z Brigito Helm.

Rošnji je neki brezobzirni kolesar podrl na tla 73-letno občinsko ubogo Ivano Režekovo, ki se je pri padcu hudo poškodovala na desni nogi. V Košakah pa je 70-letnega zasebnika Blaža Vajngerla zadela v stanovanju kap. Vsi poškodovanci se zdravijo v mariborski bolnišnici.

Policijska kronika. Alojzij J., Josip S., Nikolaj K., Karl F., Karolina N. in Marica H. so preteklo noč romali v policijske zapore, ker so se pregrešili zoper zakon. Prijavljen pa je bil policiji Ivan M. zaradi telesne poškodbe. Prijavljenih je bilo tudi več kolesarjev, ki so se pregrešili zoper cestno-policijski red. Zabeleženi imajo nadalje tudi dve prijavi ponovne tatvine koles. Neznani tat je ukradel kolo vojaškemu godbeniku Antonu Elbiču izpred neke trgovine na Aleksandrovi cesti. Kolo je bilo črno pleskano in vredno 1400 Din. Mornariškemu naredniku Jerneju Pojetu, ki se mudil v Mariboru na dopustu pa je neznan tat odpeljal kolo vredno 800 Din izpred neke gostilne v Radvanju. Na policiji se je zglašil tudi posestnik Cvetko Švec iz Prebrakovja in prijavil, da mu je neki žepar izmaknil ob izstopu iz ptujskega vlaka na glavnem kolodvoru iz notranjega žepa listnico, v kateri je imel več važnih listin in 100 Din.

Vremeško poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 14 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 5.8 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 14 stopinjah 742, reduciran na ničlo 742; relativna vlaga 69; vreme je mirno in jasno.

Darujte za spomenik Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Mariboru!

Gradbeni razvoj Maribora

SREDIŠČE MESTA IN OBROBNI ZAŠČITNI PASOVI. — PARKI, SPORTNA IGRISČA ITD.

Regulacijsko območje Maribora diktirajo mimo števila prebivalstva geomorfološke razmere. Na jugozahodu in severu zastavljata razvoj Pohorje in Slovenske gorice. Mariborsko polje pa je na jugovzhodu, kjer prehaja v Dravsko polje in zahodu, kjer se zliva v Dravsko dolino, odprto. Tu je mejo regulacijskega območja določalo mimo drugih danih okoliščin bodoče število prebivalcev. Na območju, ki ga je začrtal mestni gradbeni urad, ima Maribor dovolj prostora za razvoj, četudi bo štel kedaj sto tisoč duš. Zaradi boljšega regulacijskega načrta pa je mestno območje razdeljeno po zamisli gradbenega urada v širši in ožji gradbeni okoliš.

Ožji gradbeni okoliš obsega ploščino, ki bo zadoščala za gradbeni razvoj mesta v bližnji bodočnosti. Širši gradbeni okoliš pa je rezerva, ki se bo v bodočnosti po potrebi pridruževala ožjemu gradbenemu okolišu. Glede razdelitve ploskev ima Maribor v svojem dosedanjem gradbenem razvoju zametke, ki se morajo upoštevati pri določitvi uporabe ploskve. To velja predvsem za levi breg Drave, kjer se je v bivšem starem delu mesta razvila trgovska četrt.

Iz predvidenega načrta regulacijskega območja posnemamo, da je prav mesto na levem bregu dejansko jedro vsega območja, dočim je del mesta vzhodno od glavne železniške proge določen za industrijo. Ostali del mesta pa je z nekaterimi izjemami tudi v načrtu predviden za stanovanjske četrti. Tudi predvideva ploskovni načrt industriji obsežne kmpieks vzhodno in ob progi Dunaj—Trst. Za namestitvev industrije na teh ploskvah govori dosedanji razvoj na nasprotnem levem bregu, ki bo v doglednem času spojen z mostom preko Drave, nadalje potek železniške proge, prevladujoča smer vetrov in že dosedanji urbanistični razvoj Maribora na desnem bregu Drave.

Da bi regulacijski načrt našega Maribora ustrezal bodočemu razvoju, je mestni gradbeni urad potegnil okrog mesta zaščitni pas, ki se prilagodeva danim geografskim in vegetacijskim prilikam bodočega mestnega območja. Ta meja poteka tam, kjer je potrebna za ohranitev tipične slike mariborske pokrajine.

Na jugu štiti mesto Pohorje s svojimi obronki in Stražunski ter Betnavski gozd, na severovzhodu pa povečini z vinsko trto obrasli obronki Slovenskih goric. Na zahodu tvori naravno mejo zazidava mesta in s tem začetek zaščitnega ozemlja približna črta Lavrenčič—mestna gramoznica. Naravno je, da je državna cesta proti St. Ilju že danes visoko proti severu levo in desno zazidava, zaradi česar je njeno območje v širini, ki jo je določil povsem točno regulacijski načrt, izvzeta iz zaščitnega pasa. Povsem zaščitena je kotlina Treh ribnikov, z izjemo že obstoječega naselja, ki mu je dopuščen dovolj velik razmah. To je območje razširjenega mariborskega parka, ki nima sicer ne proti jugu in ne proti vzhodu in zapadu razvojnih možnosti. Zaščita te kotline, kakor ostalih zaščitnih površin, pa ne izključuje morebitne posamezne postavitve zgradb, bodisi stanovanjske ali kmetijsko-gospodarskega značaja, ki bi zrasle na primernih točkah in se skledale s pokrajino.

Zaščiten je nadalje Studenski gozd, nadalje vsa lepa ravan okrog Pekrske gore, ki bo ostala rezervirana zgolj v poljedelske namene in manjša ploskev za morebitno novo mariborsko pokopališče. Ozek zaščiten pas loči mesto od Radvanja in Peka. To pa zaradi ohranitve nepokvarjene slike dostopa na Pohorje, deloma pa zaradi letovišarskega pomena, ki ga utegnejo pridobiti ti kraji tekom bodočih let. Neposekan in nezazidan bo ostal najbrže tudi Betnavski gozd s primerno širino ozemlja proti jugu, prav tako pa tudi ostali nedotaknjeni Stražunski gozdovi.

Ozek zaščiten pas loči obstoječo naselbino ob Pobrežki cesti in industrijsko četrt s smradom in ropotom, ki jo predvideva ploskovni načrt med Dravo in Pobrežko cesto na vzhodu mesta. Prav gotovo bo generalni regulacijski načrt določil še več majhnih zelenih ploskev, ki bodo rezultat podrobne proučitve.

Kot že omenjeno, se more mariborski Mestni park razširiti le proti severu. S primerno regulacijo do kotline Treh ribnikov je možna lepa široka zveza do naravnega hribovitega parka, ki naj mu bi bil center velik ribnik. Tudi bo po-

trebno misliti v doglednem času na podrobno preureditev Mestnega parka, kakor tudi na združitvev starega in novega dela, ki ju sedaj loči Vrazova ulica. Na ta način bo dobil Mestni park centralnejši dostop in bo predstavljeno sedanje težišče parka bolj proti zahodu. Na desnem bregu Drave bo potrebno ustvariti večje ploskve za javne nasade. Najprimernejše je zemljišče okrog vojašnice Kraja Petra.

Vzdolž levega brega Drave pa je zamišljena od mariborskega Pristana do Mariborskega otoka urejena pot ob obrežju. Staro pokopališče bo v doglednem času opuščeno. Prostor naj bi se rezerviral za sport ali park. V doglednih letih se bo moralo preseliti tudi pobreško pokopališče. V načrtu je predviden prostor v okolici Pekrske gore ali v Stražunski nižini. Na ta način se bo dosegel nov prostor za razvoj industrije, na drugi strani pa bi se ustvarilo pokopališče, kakor ga zahteva duh časa.

Nujno je potreben našemu obmejnemu Mariboru sportni stadion. Ekonomičen prostor za sportni stadion bi bila mestna gramoznica ob Tržaški cesti pri vodovodu. Sportna igrišča pa naj bi bila v glavnem razmeščena v zaščitnem pasu. Mimo nogometnih igrišč naj se na nekaj primernih prostorih projektirajo sportna igrišča tudi v gradbenem okolišu. Prav tako predvideva regulacijski načrt tudi prostor za razstavne namene. Na robu mesta, in sicer na desnem bregu Drave, naj bi bili skupni šolski vrtovi, ki jih predvideva zakon. Prav tako pa je predvideno v regulacijskem načrtu po eno otroško igrišče za vsakih 10.000 prebivalcev.

Sport

Nova knjiga o sportu

Koncem tega meseca izide prvi slovenski priročnik pod naslovom »Crawl«, prsno in hrbtno plavanje. Spisal ga je prof. Drago Ulaga, absolvent berlinske visoke šole za telesno vzgojo. Pisatelj knjige je znan naši sportni javnosti po knjigah: »Knjiga o sportu«, »Smučarska gimnastika«, ter po mnogih člankih, ki jih je priobčeval v naših dnevnikih in revijah. Kot večletni trener plavalne sekcije ljubljanske Ilirije je vzgojil naše prve plavalne rekorde. Ta knjižica bo izčrpen priročnik za vsakogar, ki se hoče seznaniti s tem najlepšim in najpotrebnejšim sportom; namen te knjižice je, omogočiti znanje plavanja tistim, ki so ga

bili dosedaj nevesči, aktivnim sportnikom pomagati pri izpolnjevanju njihove tehnike, predvsem prsne in hrbtne crawl, učiteljem in trenerjem pa prikazati najboljšo in najuspešnejšo metodo modernega poučevanja plavanja. Torej je iz vseh vidikov potrebna in dobrodošla knjiga vsem in vsakomur. Če je nam reč pri nas potreben napredek kakega sporta, je potreben predvsem v plavanju, saj smo dokazali, da moremo zlasti tu upati na mednarodne rekorde. Po drugi strani je pa zlasti plavanje življenjsko najbolj upravičen ter najkoristnejši sport in zato največjega pomena za naš narod. Knjiga obravnava v izčrpnih poglavjih vse, kar je za plavanje bistveno in važno, in je njena vsebina zelo zanimiva. Knjižica bo izšla v samozaložbi in bo obsegala 80 strani s 30 klišaji. Kdor bo knjigo naročil do konca tega meseca, bo dobil 25% popusta. Naroča se pri prof. Drago Ulaga, Ljubljana, Emonska c. 20.

Tekmovanje za podzvezno prvenstvo LNP se bo nadaljevalo v nedeljo 26. tm., in sicer se bosta srečala v Ljubljani Hermes in SK Celje, v Mariboru pa Rapid in Čakovečki SK.

Prve letošnje kolesarske dirke na dirkališču bodo v Mariboru v nedeljo 26. tm. dopoldne na igrišču SK Železničarja. Dirke, ki jih priredi SK Železničar, bodo po naslednjem razporedu: Dirka juniorjev (10 krogov), glavna dirka (25 krogov), dirka ciljev (30 krogov), dirka v dvoje (20 krogov), handicap (15 krogov), in tolažilna dirka (10 krogov). Pravico do starta imajo vsi kolesarji, ki imajo licenco za leto 1935.

Jarenina

Rušani pridejo. V nedeljo 26. t. m. nas bo obiskalo izpod zelenega Pohorja, iz starodavnih Ruš, nazvanih Mali Beograd, tamkajšnje pevsko društvo »Ruše« in bo priredilo popoldan ob 3. uri v dvorani Posojilnice pevski nastop. Ker je redke primer tak obisk, zasluži omenjeno pevsko društvo tem večjo pozornost, ker je tudi ves prebitek odstopilo tukajšnjemu pevskemu društvu. Zatorej je naša dolžnost, da jim pripravimo res par veselih uric bivanja med nami, in da napolnimo dvorano do zadnjega kotička. Vabijo se pa tudi prijatelji lepega petja od Sv. Jakoba in iz Pesnice, saj se jim pripravljajo nekaj veselih uric v idilijni Jarenini. — Vrlim Rušanom pevcem pa kličemo: Na veselo svidenje!

MANIFESTACIJA IN REVIJA SOKOLSKJE VZGOJE BO

JAVNI NASTOP

šesterih sokolskih društev v Ljudskem vrtu v nedeljo popoldne 28. maja
Nastopilo bo 1600 telovadcev
Igrala bo vojaška godba

Danilo Viher:

Zagrebsko pismo

Zagreb, 16. maja.

Na zagrebškem pomladanskem veleselju je mnogo zanimivosti. Najzanimivejši pa je vsekakor ribiški paviljon, ki je za nas »kontinentalce« res nekaj novega. Tu je prikazan ves razvoj, pomen, vloga in stanje ribolovstva na našem Jadranu. Oceanografski inštitut iz Splita je poslal radvse zanimive akvarije, v katerih moremo vsaj deloma spoznati pestro morsko življenje. Naši ribiči pa so lepo prikazali razvoj našega ribolovstva od primitivnega lova z enostavnim čolničkom do modernega motornega lovilnega čolna z najpopolnejšo razsvetljavo, ki igra pri ribolovu tako važno vlogo. — Jadranska straha pa je priredila razstavo maritimnih slik naših umetnikov. Zanimiva je posebno slika viceadmirala v p. g. Vučere, ki predčuje sestanek dveh dob na morju: v ospredju je velika jadrnica, v katero se zaletavajo valovi, v ozadju pa plove mogočen modern parobrod z dostojanstveno mirnostjo. Poleg tega pa je toliko drugega zanimivega materiala v tem paviljonu, da tvori ta razstava res pomemben napredek v spoznavanju važnosti našega morja in velik doprinos li dviganju pomorske zavesti.

Da tudi neverne Tomaže prepričajo o domenu morja, so naši krepki ribiči po-

stavili ribice, seveda dobro pripravljene, za človeka najinteresantnejši položaj — na krožnik. In tako se marsikatera lepa ribica znajde v največjem in najnemirnejšem oceanu — v trebuhu. S tem pa je dobila vsa razstava posebno privabljiv čar.

Službeno razstavlja tudi republika Francija, vendar me je ta razstava silno razočarala. Velika Francija — pa nekaj takega. Kaj res nismo vredni večje pozornosti? Nekaj slik, ki se jim pozna, da potujejo že od svojega rojstva, in nekaj družega za nas prav nič zanimivega materiala, to je vse. Še največ je vreden neki velik avtobus, res interesanten, nekaka potujoča spalnica. Toda če bi se po naših žilastih cestah vozil s takim ogromnim avtobusom, bi najbrže v oni spalnici za večno zaspal.

Rdeči križ opozarja v posebnem paviljonu na strahote bodoče plinske vojne. Razstavljene so razne plinske maske, tabele o vrstah, učinkih in spoznavanju strupenih plinov ter sličnih material. Sploh dobi človek vtis, ko zapusti ta oddelek, da je evropska kultura na visoki stopnji.

V nekem drugem paviljonu je posebna zanimivost: Eiffelov stolp, napravljen iz 20.000 vžigalic, visok okoli tri metre. Ako vržeš v skrinjico nekaj drobiža, ti graditelj, brezposelni rudar, Slovenec, z veseljem pove še druge zanimivosti tega stolpa. Bog mu daj čim več uspeha, saj je

dokazal, da smo v vstrajnosti in potrepljivosti nenadkriljivi...

Krasen uspeh je imel kot gost naš mladi Rudolf Župan v Verdijevi »Aidi«. Pri njem prihaja vedno bolj do izraza tudi njegov dramski talent, kar pomenja v naši operi velik napredek, saj se je ta stran doslej občutno zanemarjala. Opaža se, da se premalo pazi na igralsko stran pevca. To je bilo tudi vzrok, da je zatnja izvedba Musorskega »Hovanščine«, ki je v pravem pomenu glasbena drama, tako ponesrečena. Vso stvar je reševal edino kolosalni Križaj. Ostali pevci pa so preveč navajeni na šablonsko odpevanje arij, ki jih v tem smislu »Hovanščina« sploh ne pozna.

V umetniškem paviljonu razstavlja štirideset zagrebških slikarjev nad dvesto svojih del. Pri večini slik se opaža, da je ona burna doba, ko se je vse gradilo na izrazu, a zanemarjalo formo, že srečno za nami. Idejno, mislim, je najuspešjša Detonijeva slika, ki predstavlja gojence neke sirotišnice, stoječe v vrsti, kako s praznimi posodami za hrano čakajo, kedaj pridejo na vrsto. Eden izmed gojencev pa stoji tik poleg kotla s hrano in se je poželjivo zagledal v zajemalko v zraku, ki se je opriema zajeta godlja. Velika, z godljo zamazana zajemalka (roka, ki jo drži se ne vidi) in one poželjive oči, oprte vanjo, ta osrednji motiv slike je nadvse uspel. — Krasen je dalje portret neke gospodične prof. Mujadžića, ki izraža izredno plemenit okus za barvno povezanost.

Razstavlja pa tudi nekaj kiparjev, tako Meštrovic, Fuguštinčič in drugi.

Mi stari in tudi Mariborčani zelo pazljivo zasledujemo regulacijske načrte za Maribor, ki jih prinaša »Večerniki«. Posebno tramvaj, ki bo kmalu zacingljaj, nas veseli. Mislim pa, da bi bila mnogo boljše ozkotirna železnica, kar bi bilo posebno za industrijski Maribor neprecenljive važnosti, saj bi dobivale tovarne sirovine naravnost na dvorišče. Maribor pa bi postal po tej noviteti svetovno znan. In ti, veliki most, ki boš vezal pobrežko »republiko« z mestom, kdo se te ne veseli? Saj bodo služni Mariborčani, umrlji za dobro mladine, vsaj pol ure prej pod zemljo. Bodoča pohorska vzpenjača pa je že itak gotova stvar, ki čaka samo še nekaj milijonov, da steče. In tedaj zbogom SPD! Navdušeni pa smo posebno nad radijsko priključno oddajnico, ki bo vsak ponedeljek poročala o pretepih na Remšniku, o spuščanju krvi na Dravskem polju, o polomljenih rebrih v Slovenskih goricah in podobnih štajerskih specialitetah. Tedaj bodo ušesa vse Evrope obrnjena v Maribor. Graditve samostojne ženske realne gimnazije, pa naša moška mladina ne bo preveč odobraval. Na sadno borzo pa bi kmalu pozabil.

Škoda le, da je Maribor tako blizu meje, ker bodo, po regulacijskih načrtih so-deč, segala predmestja že v Avstrijo. — Tega pa Oton gotovo ne bo dovolil.

Alphonse Daudet:

GREH ŽENE

ROMAN

83

»Ni prav nobenega dvoma... poglejte sami!« je odgovoril sodnik, kazoč na tistega, ki je bil nekoč princ Olomouški, osvajalec src. neodoljivi mladenič s cavato, pa je postal sedaj ostudna zmes brez oblike, z mrtvaško razmrcvarjeno glavo, ki je bila ponekod že skelet s kosi oguljenih gladkih in belih kosti in cunjami raztrganega krvavega mesa. Po vdolbinah oči, ust, nosnic, ušes ter okoli brade so mu gomazeli mravljinčji in črvi. To je bilo sedaj tisto, kar so ženske tako ljubile in oboževale in je moške teralo v blazno ljubosumnost.

Orožniki so sicer potiskali ljudi nazaj, vendar so radovedni silili naprej z Richardom do trupla, ko so ga pa zagledali, so se v strahu in grozi odmeknili. Oni, ki so ga videli, so pripovedovali drugim, izrekli na ljudski način sožalje in napravljali razne pripodobbe: »Glava je preluknjena kakor rešetko...« Slišal pa se je tudi pridružen smeh, kakor navadno v takih žalostnih primerih. Potem je pa naenkrat nastal globok molk množice, ki ga je motilo samo čvrčanje črčkov in šuštenje mravelj po travi. Na sodnikovo znamenje se je približal mr-

liški voz, dva logarja sta naložila nani truplo in eden je imel še toliko obzira, da je pokrival glavo z robcem. Dasi sta nesla truplo le nekaj korakov daleč, je bila njuna modra obleka vendar že vsa zamazana od krvi in mravelj.

»Kam ga prepeljavate?« je vprašal Richard čisto tiho Delcrousa, trudeč se, da bi mu glas zvenel ginjeno.

»Na Grosbourg, k ribniku, da ga ne vidijo starši, katere bo že Alexandre o vsem obvestil. Alcantarovi imajo svojo rodbinsko grobnico tu na svojem posestvu, zato se bo pokop izvršil takoj. Glede sodnega raztelesenja se bojim, da ta dva Esculapa, ki stopata za menoj, ne bosta znala izvršiti te naloge. Ta razmrcvarjena glava ju moti in dela neodločna. Oba slutita nenadno smrt zaradi navala krvi, kar ni v tej družini nič nenavadnega. Tudi jaz menim tako, ker bi sicer bilo treba misliti na umor, po katerem je morilec postavil truplo na navadni prostor in v isti položaj, toda to bi bila pač že preveč rafinirana okrutnost... in čemu?«

Šla sta v razgovoru za žalostnim vozom, ki so ga spremljali gospod Alexan-

dre in orožniki, po ozki poti, posuti s peskom in prekrizani s koreninami, ki je vodila tik Féniganovega parka. Ljudje so se že pričeli po malem razhajati in posamezne skupine so se pogovarjajoč že razpršile po gozdu, ko je nenadoma vse te glasove in škripanje voza preglasil glas Richarda, ki je osorno poklical voznika, ker je prijel konja za uzdo, ko da hoče obrniti voz in kreniti skozi park.

»Ej, vi tam, kam greste?«

Na voznikov odgovor, da bi vozeč skozi park prihranil dobre pol ure in da je tako dejal tudi gospod Alexandre, je zaklical Richard jezno:

»Nikdar in nikoli! Temu odločno oporekam... Kaj se ta lopov v to meša!«

Delcrous je ob tem nervoznem Richardovem glasu in zamahu zatrepetal in takoj se je prebudilo v njem na tisoče misli in sumov, pa je vse takoj spet pregnal s priprosto razlago: »Seveda, bivši ljubimec njegove žene; pa je že davno tega, kar se je to zgodilo in sta se zakonca spet pobotala. In potem, preiskovalni sodniki vidijo povsod zločin. Moram zato biti previden, da ne postanem smešen...« Tako sta prišla do vrat v park, kjer je še nekaj naročil zapisnikarju, pozdravil zdravnika, prijel Richarda pod roko ter ga odpeljal čisto neprisiljeno v park: »A zdaj pojdiva k našima gospema. Davi sem jima obljubil,

da jima pridem poročat, čim opraviim svoj posel... Rekli pa sta mi, da vas pričakujeta šele jutri.«

»Da, pa mi je ugajala misel priti dan prej, da ju prišedši skozi gozd iznenadim. Nu, v resnici sem sam doživel iznenadenje, to je strašno.«

Izraz njegovega glasu je bil tako iskren kakor presunjenje, ki se je zrcalilo na njegovem poštemem in zdravem, od vetra in solca ožganem obrazu. Sodnik se je zato sam nase razjezil zaradi prejšnjega suma in je malo manjkalo, da se ni opravičil in pred Richardom samega sebe odkrito obtožil. Zato je dejal Richardu v tistem veselem razpoloženju, ki ga je trenutno prevzelo: »Zares, moj dragi Richard, to je strašen dogodek, ali pa naj vam priznam, da sem drugače srečen in mi je uprav težko... Vj ste izvedeli za mojo namero do vaše sorodnice Else? Odgovorila mi je, se mi zdi ugodno, sodeč vsaj po onih kratkih besedah, ki mi jih je mogla vaša gospa dati davj reči v oni hišni zmešnjavi... Ah, tu sta gospe!«

Doli na koncu drevoreda sta se pojavili gospe Féniganova in Lydija. Slučajno sta bili to jutro že zgodaj v sadovnjaku, kjer sta obrezovali vrtnice, ko je vsa zmedena pritekla vrtnarjeva žena in ju obvestila o žalostni najdbi gospoda Alexandrea na livadi.

(Se bo nadaljevalo)

Iz življenja satanske žene

ZLOGLASNA ROPARICA AMERIŠKEGA MESTA PRED SODNIKI.

Na 12 let znane ameriške ječe v Sing-Singu je bila te dni v Newyorku pred tamkajšnjim velikim sodiščem obsojena zloglasna roparica Loti Kolova, znana pod imenom »lepotica in kraljica ameriškega podzemlja«. Za kazensko razpravo je bilo veliko zanimanje in so nenavadne mu procesu posvetili tudi ameriški listi veliko pozornost. Iz mnogih ameriških mest so prispeli poročevalci raznih listov in pisali o poteku razprave dolge članké.

Lota Kolova je bila trikrat oženjena. Vsi trije možje so bili znani roparji. Njen prvi mož je bil nevaren vlomilec, drugi je bil vodja neke vlomilske tolpe, tretji pa je bil znan ugrabitelj otrok. Vsi trije Lotini možje pa so na skrivnosten način izginiš s sveta. Lepa in prikupljiva Lota ni bila dolgo sama. Seznanila se je z nekim nevarnim pustolovcem Kolom, ki jo je popolnoma pridobil za svoj zločinski posel. To pa je tudi bilo usodno za lepo Loto.

Obširna obtožnica je očitala mladi že-

ni nešteto vlovov, tatvin in je bila tudi osumljena dveh roparskih umorov. Številne priče so jo silno obremenile, med njimi zlasti neka intimna prijateljica, ki ji je svojčas zaupala marsikaj. Lota je bila obtožena, da je 9krat pomagala vlomiti pri belem dnevu v banke newyorškega mesta, da je sama izvršila več drznih tatvin razne zlatnine in srebrnine ter draguljev in da je celo pomagala pri dveh roparskih umorih. Pred sodniki se je zagovarjala tako spretno, da je ostrmel sam državni tožilec in prav spretnost njenega jezika ji je pomagala, da jo je sodišče za njene neštete hude grehe tako milo kaznovalo, saj je dobila za vse komaj 12 let ječe.

Posebno pozornost pri razpravi pa je vzbudil nek bogati Američan, ki je ves čas z velikim zanimanjem sledil poteku kazenskega procesa in po izrečenju obsodbi stopil pred sodni zbor ter javno izjavil, da bo obtožena Lota Kolova po prestani kazni postala njegova žena.

vijo, da gospodarijo zelo dobro in da bi bile lahko celo za vzgled marsikateremu drugemu mestu.

Odklonjeni židovski darovi.

Okrajni vodja v Saarbrücknu je izdal okrožnico tamkajšnjim narodnim socialistom, v katerih jih poziva, naj pri akciji za gradnjo stanovanjskih hiš odklanjajo denarne prispevke, ki bi jih darovali židje. V svoji okrožnici je naglasil, da ni za Nemca častno sprejemati denar od židov in da naj vse doslej sprejete zneske vrnejo.

Senzacionalen skok z letala.

Znani ruski skakalec in pilot Bogatir je skočil z višine 3.200 m. Skok se mu je posrečil in se mu je padalo odprlo, ko se je približal na 50 m zemlji. Njegovemu poizkusu je prisostvovala ogromna množica ljudstva, ki je skakalca Bogatirja dvignila na rame, odnesla v mesto in mu priredila viharne ovacije.

Služkinja in gospa.

Gospa (sliši iz kuhinje v svojo sobo strašen ropot in žvenket): »Slišite, Micka, kaj pa vendar delate?«

Micka (maje z glavo ob kupu črepinj): »Eh, nič, gospa, je že narejeno.«

Sokolstvo

Sokolsko gledališče Studenci
A. Remec: Magda.

V soboto 18. tm. nam je nudilo Sokolsko gledališče v Studencih izreden in svojevrsten umetniški užitek. Trojica Španringova, Žizek, Mlakar nam je zelo

posrečeno prikazala močno delo znanega slov. dramatika A. Remca. Obisk je bil zelo dober. V »Magdi«, tragediji nevedne deklice naše krvi, je izrečena strašna obsodba sodobnih socialnih razmer, ki poznajo le izkoriščanje gospodarsko ali intelektualno nižje stoječega sočloveka. Zdravnik Pavel, nehotni krivec Magdine propasti, je umrl po zastrupljenju krvi, ko se je ranil pri seciranju trupla samomorilke — Magde. Režija ter inscenacija br. Franja Žizka sta presenetljiv pojav v igralskem amaterstvu. Pred vajanje in potek igre sta bila brezhibna, če izvzamemo prav malenkostne in komaj opazne nerodnosti pri operiranju z lučjo. V režiji se je uveljavil poizkus moderne režije s pomočjo lučnih efektov, silhuetne inscenacije, diapozitivnih veznikov med posameznimi slikami ter drugih pripomočkov moderne režije, ki jih je režiser prav spretno razpostavil in na originalen način ugodno uporabil. Osebnost podajanje igralcev je bilo umetniško osvajaajoče. Zelo efektno je vplivalo tudi grupiranje oseb na odru v zvezi s silhuetnim senčenjem. Tako n. pr. uvodna slika, ko se nam predstavi v ospredju odra medicinec Pavel (Žizek) z začetnimi besedami drame, je zelo učinkovla senca njegove postave kakor uvodna »vinjeta«: medicinec Pavel kot demonska pojava v vsem dogajanju in kot socialno krivični lastnik Magdine in Petrove usode. Prav tako lepih in močnih efektov, zgrajenih na dolgem in vestnem režiserjevem študiju, je bila polna vsa režija in so nekateri momenti jasno izpričali režiserjev talent. Teh momentov

sedaj ne bom našteval in sem omenil le po časovnem redu prvega, a vsakomur bodi žal, ki se tega izrednega umetniškega večera ni udeležil. Mlademu in resnemu obetajočemu režiserju gre najtoplejše priznanje in prav tako njegovima soigralcema, ki sta svoji vlogi izpegljala v dovršenem stilu, daljno presegaajočem običajnem »amaterstvu«. Častno priznanje gre tudi Sokolu Studenci, ki daje svojim članom ugodno možnost, da razvijejo svoje mlade umetniške sile, in želeli bi bilo, da bi se tudi kateri finanšerji in mecenji iz naše kulturne javnosti včasih požrtvovali za obisk takšnih izrednih prireditev. E. B.

Ptuj

Drzen vlom v trgovino. V Selah občina Sv. Lovrenc na Dravskem polju, je bil v trgovino Franca Žlahtiča izvršen drzen vlom. Vlomilci so z železnim drogom zapah zadnjih vrat s silo odstranili in na ta način prišli v trgovino, kjer je stala blagajna, ki je bila tisto noč po pomoti nezaklenjena. Tatovi so odnesli 5.484 Din gotovine, in sicer 142 komadov po 100 Din, ostalo pa v kovancih po en in dva dinarja, 50 avstrijskih srebrnih kron, nekaj vrednostni hpapirjev, dve moški srebrni uri, dve ženski zapestni uri in nekaj blaga. Skupna škoda, ki jo trpi trgovec Žlahtič, presega 8000 Din. Orožniki so uvedli obširno preiskavo, toda za vlomilce ni ne duha ne sluha.

Občinska seja. V ponedeljek 27. t. m. bo redna javna seja mestnega sveta v posredovalnici na mestnem magistratu.

Zakrknjen literat

V Dublinu se je odigral dogodek, ki je na prvi pogled precej komičen, vendar pa ima na sebi tudi precej tragike. Na stanovanje znanega pisatelja Kelija je navalo 150 stražnikov, da bi ga aretirali, ker se je s silo uprl organom davčne uprave, ki so hoteli iztirjati od njega davke in mu zarubiti nekatere predmete v njegovem stanovanju. Ker so davčni organi bili mnenja, da učenj mož ne misli tako resno, so se vkljub njegovi grožnji podali v njegovo stanovanje. Ko pa je pisatelj potegnil samokres in oborožil tudi svojo ženo ter svoja dva sinova, so pričeli skupno streljati na eksekutorje. V nevarnosti za svoja življenja, so davčni organi zaprosili pomoči pri policiji. Ko ni bilo niti 10, niti dvajset, niti 50, niti 100 redarjev kos svoji težavni nalogi, jih je policija poslala točno 150 in so se morali v oklopnem avtomobilu pod večšim vodstvom višjih policijskih uradnikov približati pisateljevi hiši in tako izvršiti napad po določenem načrtu. Ko je pisatelj uvidel, da je izgubljen, se je s svojo družino mirno predal policiji, izjavil pa je, da davkov ne bo plačal nikdar.

Mesto v ženskih rokah.

Mestni občinski svet mesteca Jedesu v ameriških Združenih državah tvorijo same ženske. Vsi meščani so torej »copatarji« in se morajo hoče noče pokoriti volji ženske histერიje. Tudi vsi občinski nameščenci so po rojstvu ženskega spola in je torej vsa občinska uprava izključno v ženskih rokah. Nekateri pra-

Stanovanje

ODDAM SOBO IN KUHINJO s šteditlnikom. Vprašati Tržaška c. 54. 2244

GOSPODA

sprejemem na stanovanje in hrano, zelo poceni. Tattenbachova 16-III, vrata 19. 2242

Službo išče

GOSTILNIŠKA KUHARICA, srednjih let, z večletnimi izpričevali, išče s 1. junijem službo. Cenjene ponudbe na upravo »Večernika« pod šifro »Delavna«. 2247

Službo dobi

KONTORISTINJA, zmožna slovensčine in nemščine, dobra računarica in strojeписка, se sprjme. Pismene ponudbe s podatki pod »Zmožna« na upravo »Večernika«. 2243

Sprejemem takoj **TAPETNIŠKEGA POMOČNIKA.** Novak, Koroška c. 8. 2241

Darujte za Pomožno akcijo!

Edini slovenski dnevnik na ozemlju bivše mariborske oblasti je »Večernik«.

Za to priprosto dejstvo nalaga našemu mestu in vsemu slovenskemu Podravju očito nalogo poskrbeti za to, da bo mogel uspešno vršiti svoje nacionalno poslanstvo. To pa bo mogoče le tedaj, ako »Večernik« izpopolni tudi svoje oglaševalne male oglaševalne, ki so neverjetno poceni. Sedaj žal pogrešamo stotine Slovencev, trgovcev, obrtnikov, posestnikov zasebnikov itd., ki bi, ko kaj prodajajo, kurjujejo ali iščejo, morali oglaševati v »Večernikovih« malih oglaševalnih. »Večernik« dela za Vas, delajte Vi zanj!